

Streszczenie

Wstęp: Pomimo znaczących postępów w profilaktyce, diagnostyce i leczeniu, choroby układu krążenia w dalszym ciągu pozostają główną przyczyną chorobowości i śmiertelności w Polsce, jak i na świecie. W literaturze światowej coraz więcej uwagi poświęca się badaniu związków pomiędzy negatywnymi doświadczeniami z dzieciństwa, a zdrowiem w ciągu życia. W badaniach analizujących wieloraki wpływ traum dzieciństwa ujawnia się silne związki łączące je m.in. z występowaniem rozmaitych problemów zdrowotnych i częstszymi chorobami w dorosłości.

Cel: Celem pracy jest ocena zależności pomiędzy doświadczeniem traum w dzieciństwie a poziomem lęku, objawów depresyjnych i akceptacji choroby u osób z chorobami układu krążenia w dorosłości.

Materiał i metodyka: W badaniu wzięły udział 452 osoby, jednakże ze względu na wprowadzone kryteria wyłączenia niniejszej pracy ostatecznie do analizy zostało zakwalifikowanych 436 osób. Do pomiaru traum dzieciństwa wykorzystano Międzynarodowy Kwestionariusz Negatywnych Doświadczeń z Dzieciństwa (ACE-IQ), lęku i objawów depresyjnych Szpitalną Skalę Depresji i Lęku (HADS-M), a poziom akceptacji choroby zmierzono Skalą Akceptacji Choroby (AIS). Kwestionariusz własnej konstrukcji zawierał m.in. pytania dotyczące jednostki chorobowej i długości leczenia.

Wyniki: Przeprowadzone analizy potwierdziły, że istnieją istotne statystycznie związki pomiędzy wybranymi typami negatywnych doświadczeń z dzieciństwa a poziomem lęku oraz objawów depresyjnych u osób z chorobami układu krążenia w dorosłości.

Wnioski: W badanej grupie najczęściej stwierdzono występowanie 3-5 traum w dzieciństwie. Najczęściej występującymi traumami były kolejno: zaniedbanie emocjonalne, bycie świadkiem przemocy w środowisku oraz bycie świadkiem przemocy w rodzinie. Odnotowano istotne statystycznie związki lęku i objawów depresyjnych z wybranymi typami negatywnych doświadczeń z dzieciństwa. Zasadnym wydawałoby się prowadzenie dalszych badań w tym zakresie oraz stosowanie badań przesiewowych wśród osób z chorobami układu krążenia pod kątem występowania negatywnych doświadczeń w dzieciństwie, które w przyszłości mogłyby stanowić podstawę do opracowania specjalistycznych programów terapeutycznych, a tym samym wpłynąć na poprawę funkcjonowania zdrowia psychicznego tej grupy osób.